

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 21-04-2021
Enhed: SUNDJUR
Sagsbeh.: DEPLMML
Sagsnr.: 2104111
Dok. nr.: 1678676

Folketingets Sundheds-og Ældreudvalg har den 24. februar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 894 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Preben Bang Henriksen (V).

Spørgsmål nr. 894:

”Ministeren bedes redegøre nærmere for de frister, der gælder for erstatningssager mod læger, herunder begyndelsestidspunktet for fristernes beregning. Finder Ministeren det rimeligt, at visse frister øjensynligt løber fra det tidspunkt, fejlen blev begået og ikke fra tidspunktet for fejlens konstatering – evt. suppleret med ultimativt udløbstedstidspunkt?”

Svar:

Indledningsvis kan jeg oplyse, at det ikke er muligt administrativt, at føre erstatningssager direkte mod en konkret autoriseret sundhedsperson, herunder læger. Man kan imidlertid indgive af en klage til Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, der behandler klager over autoriserede sundhedspersoners sundhedsfaglige virksomhed.

Om klagefrister i sager mod autoriserede sundhedspersoner

For så vidt angår de frister, der gælder i sager mod den enkelte autoriserede sundhedsperson, herunder læger, har jeg indhentet bidrag fra Styrelsen fra Patientklager, der sekretariatsbetjener Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn. Styrelsen behandler også klager i forhold til sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed, fx en klage over et behandlingssted. Jeg kan henholde mig til styrelsens bidrag:

”Frister for indgivelse af klager over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed og autoriserede sundhedspersoners sundhedsfaglige virksomhed

Styrelsen for Patientklager behandler klager over *sundhedsvæsenets* sundhedsfaglige virksomhed. Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (herefter klage- og erstatningsloven).

Styrelsen sekretariatsbetjener også Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, som behandler klager over *autoriserede sundhedspersoners* sundhedsfaglige virksomhed. Det fremgår af § 2, stk. 1, i klage- og erstatningsloven.

De gældende klagefrister

De gældende klagefrister for klager over autoriserede sundhedspersoner og klager over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed efter klage- og erstatningsloven fremgår af lovens § 3 a, stk. 1.

Der gælder efter bestemmelsen to klagefrister på henholdsvis 2 år og 5 år:

§ 3 a, stk. 1. Klager efter §§ 1 og 2 skal være indgivet inden 2 år efter det tidspunkt, hvor klageren var eller burde være bekendt med det forhold, der klages over. Klager skal dog senest indgives 5 år efter den dag, hvor klageforholdet har fundet sted. Der kan ikke dispenseres fra de nævnte klagefrister.

Hvornår løber fristerne fra?

Den 2-årige klagefrist løber fra det tidspunkt, hvor klageren *fik eller burde have fået kendskab* til det forhold der klages over.

Den 5-årige klagefrist løber fra det tidspunkt, hvor *klageforholdet fandt sted* (behandlingstidspunktet).

Forrang

Den 2-årige klagefrist har forrang frem for den 5-årige forældelsesfrist.

Det betyder, at en klage er forældet, hvis den bliver indgivet til Styrelsen for Patientklager senere end 2 år fra det tidspunkt, hvor klageren fik eller burde have fået kendskab til skaden. Dette gælder, selvom der ikke er gået mere end 5 år fra det tidspunkt, hvor skaden blev forårsaget.

Den 5-årige frist er en absolut frist. Selvom en patient først fik kendskab til det forhold der klages over senere end 5 år efter behandlingen, kan der ikke behandles en klagesag over forholdet.”

Det er naturligvis beklageligt, når borgere oplever, at de ikke har haft mulighed for at klage, fordi en lægefejl først er konstateret efter udløbet af den absolutte klagefrist på 5 år.

Samtidig vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt, hvis der ikke eksisterede en klagefrist inden for patientklagesystemet. Der tænkes i den forbindelse særligt på det vanskelige i at oplyse sager, der ligger mange år tilbage. Jeg vil dog være indstillet på at undersøge behovet for, om fristen på 5 år i særlige tilfælde bør være længere.

Om klagerfrister i erstatningssager

Erstatningssager som følge af en sundhedsfaglig behandling hos en læge afgøres i Patienterstatningen. Jeg har til brug for besvarelsen om frister for erstatningssager indhentet bidrag fra Patienterstatningen, som jeg kan henholde mig til:

”Indledningsvis kan det oplyses, at erstatningskrav for skader i sundhedsvæsenet rejses ved at indgive en ansøgning til Patienterstatningen, der behandler sagen efter reglerne i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (KEL). Hvis sagen anerkendes, ydes erstatningen af den pågældende region, et forsikringselskab, kommunen osv, jf. KEL § 29. Det er ikke muligt at rejse sag mod den enkelte læge, jf. KEL § 26.

Fristerne for at søge om erstatning for skader i sundhedsvæsenet fremgår af KEL § 59, der har følgende ordlyd:

§ 59. Erstatningskrav efter kapitel 3 skal være anmeldt til Patienterstatningen senest 3 år efter, at den erstatningsberettigede har fået eller burde have fået kendskab til skaden.

Stk. 2. Forældelse af erstatningskrav indtræder dog senest 10 år efter den dag, hvor skaden er forårsaget.

Begyndelsestidspunktet for den 3-årige frist er ifølge retspraksis det tidspunkt, hvor patienten har fået eller burde have fået kendskab til, at der er sket en skade, og at skaden kan være en følge af behandlingen. Reglen svarer til dansk rets almindelige 3-årige forældelsesregel og er udtryk for, at fristen til at søge om erstatning hos Patienterstatningen er suspenderet, så længe patienten er i undskyldelig uvidenhed om behandlingsskaden.

Fristen begynder således ikke automatisk at løbe fra det tidspunkt, hvor fejlen er begået.

Der skal være symptomer på skaden, og det skal stå klart for patienten eller fremstå som nærliggende, at symptomerne er en følge af behandlingen. Kun hvis begge betingelser er opfyldt, starter den 3-årige frist.

Den 3-årige frist suppleres af den absolutte 10-årige frist i KEL § 59, stk. 2. Fristen regnes fra skadens forårsagelse, hvilket er det tidspunkt, hvor den skadevoldende handling er blevet udført, fx operationstidspunktet. Der er ikke mulighed for suspension af den 10-årige forældelsesfrist.”

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Lisa Maria Margrethe Larsen